

Η Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Roberta Metsola
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 20ής Οκτωβρίου 2022

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Συναντιόμαστε ξανά εδώ, καθώς οι πολίτες της Ευρώπης -οι λαοί τους οποίους εκπροσωπούμε εδώ -προσμένουν από εμάς να λάβουμε αποφάσεις και να ηγηθούμε.

Ανησυχούν. Οι δευτερογενείς επιπτώσεις της επίθεσης της Ρωσίας στον τρόπο ζωής που για πολύ καιρό θεωρούσαμε δεδομένο έχουν ως αποτέλεσμα οι λαοί μας σήμερα αισθάνονται λιγότερη σταθερότητα, ασφάλεια και σιγουριά για το μέλλον.

Προσμένουν από εμάς να χαράξουμε τον δρόμο, να βρούμε μία διέξοδο που θα αποκαταστήσει την ψυχική ηρεμία που τόσοι έχουν χάσει. Πρέπει να ανταποκριθούμε σθεναρά -ενωμένα- και αναλογικά. Είναι καιρός τα μεγάλα άλματα να αντικαταστήσουν τα μικρά βήματα. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να αντιμετωπίσουμε τις αυξανόμενες τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, τη συρρίκνωση του εφοδιασμού με φυσικό αέριο, την αύξηση του πληθωρισμού - η οποία δεν έχει ακόμη κορυφωθεί- ή την αντιμετώπιση της παράνομης, αδικαιολόγητης και βάνανσης ρωσικής εισβολής στην κυρίαρχη Ουκρανία.

Η πανδημία μάς κατέδειξε ότι είμαστε ευάλωτοι όσον αφορά την υγεία, η ρωσική εισβολή μας κατέδειξε ότι είμαστε ευάλωτοι όσον αφορά την ασφάλεια και την άμυνα. Οι αδυναμίες της ενεργειακής μας πολιτικής έχουν αποκαλυφθεί και έχουν γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης. Ο πληθυσμός μας γηράσκει και οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού δέχονται πιέσεις.

Η ενότητά μας πρέπει να είναι πραγματική -ο ελάχιστος κοινός παρονομαστής δεν θα πρέπει να αποτελεί σημείο αναφοράς. Πρέπει να προχωρήσουμε ταχύτερα και βαθύτερα.

Αυτό ισχύει για την ενέργεια: ακόμη και αν βρισκόμαστε σε καλύτερη θέση από ότι πριν από λίγους μήνες, εξακολουθούμε να είμαστε ευάλωτοι σε σχετική

έλλειψη φυσικού αερίου σε συνδυασμό με την ανελαστική ζήτηση και τον εξωτερικό παράγοντα της οπλοποίησης του φυσικού αερίου από τη Ρωσία. Συνειδητοποιώντας ότι η Ευρώπη έχει ανεπαρκή προσφορά, η ανεπαρκής αποθήκευση και η υψηλή έκθεση οδήγησαν σε πανικό στις αγορές και αστάθεια των τιμών.

Υπάρχουν κενά που πρέπει να διορθώσουμε. Πρέπει να υλοποιηθούν κοινές δράσεις, να υπάρξει αλληλεγγύη στον εφοδιασμό με φυσικό αέριο και να δημιουργηθεί μια αξιόπιστη ενιαία αγορά ενέργειας, προκειμένου να οικοδομήσουμε ανθεκτικότητα στο μέλλον.

Η Επιτροπή υπέβαλε ορισμένες επείγουσες προτάσεις. Από τη φορολόγηση των απροσδόκητων κερδών, τη μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου έως τον καθορισμό νέου δείκτη αναφοράς για το ΥΦΑ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για τα μέτρα αυτά, αλλά ταυτόχρονα υπάρχει η αίσθηση ότι δεν επαρκούν για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις με πλέον αδύνατο κόστος λειτουργίας ή για τις οικογένειες που δεν μπορούν πλέον να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους.

Πρέπει να σκεφτούμε πιο μακροπρόθεσμα. Χρειαζόμαστε ένα αξιόπιστο όραμα για την ενεργειακή μας αγορά για το μέλλον. Απαιτείται μηχανισμός από κοινού προμήθειας φυσικού αερίου. Είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίο μπορούμε να βρούμε έναν κοινό τρόπο εξόδου και να μην να πλειοδοτούμε ο ένας εις βάρος του άλλου την πιο σημαντική στιγμή. Πρέπει να επανεξετάσουμε τη δυνατότητα αποσύνδεσης των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας από τις τιμές του φυσικού αερίου -ως έκτακτο προσωρινό μέτρο.

Οι εποχές αλλάζουν και απαιτούν νέες μεθόδους δράσης. Πρέπει να είμαστε έτοιμοι. Δεν είναι εύκολο, όλοι έχουμε εγχώριες πιέσεις και καταστάσεις, αλλά η ανάληψη μονομερούς δράσης δεν θα πρέπει να αποτελεί επιλογή. Το διακύβευμα είναι υπερβολικά υψηλό. Πρέπει να συνεργαστούμε -με πραγματική αλληλεγγύη. Και η σημερινή είδηση σχετικά με τον νέο διάδρομο πράσινης ενέργειας που συνδέει την Πορτογαλία, την Ισπανία και τη Γαλλία αποτελεί καλό παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο μπορούμε να βρούμε κοινές λύσεις.

Το Κοινοβούλιο παραμένει έτοιμο να διαδραματίσει τον ρόλο του -και μπορούμε να ενεργήσουμε γρήγορα, όπως το πράξαμε με την αποθήκευση φυσικού αερίου στις αρχές του τρέχοντος έτους, και όπως θα πράξουμε με το REPowerEU. Κατανοούμε την κλίμακα της πρόκλησης. Είμαστε έτοιμοι. Για μια μακροπρόθεσμη αναθεώρηση της αγοράς ενέργειας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι έτοιμο να εργαστεί και να επιτύχει αποτελέσματα.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι εταίρος και σύμμαχος. Έχουμε τους ίδιους στόχους. Υπηρετούμε τους ίδιους πολίτες. Οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επιστρέφουν το μήνυμα στις χώρες καταγωγής τους. Μπορούν να εξηγήσουν στους πολίτες τις ενέργειές μας και γιατί είναι απαραίτητες. Είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της ενότητάς μας και την αντιμετώπιση του ρωσικού αφηγήματος και της παραπληροφόρησης, που αποσκοπούν στην αποσταθεροποίηση και τον διχασμό μας.

Ακούμε τις ανησυχίες των οικογενειών και των επιχειρήσεων. Οι ταχείες και επείγουσες λύσεις δεν σημαίνουν ότι παρακάμπτουμε τις συνήθεις νομοθετικές διαδικασίες μας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προσθέτει την ευρωπαϊκή δημοκρατική νομιμότητα στις προτάσεις που εγκρίνουμε -αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο θα πρέπει να έχουμε πλήρη κοινοβουλευτική συμμετοχή με νέες προτάσεις επί τάπητος. Έχει σημασία για τους πολίτες.

Μπορούμε να θέσουμε τους λογαριασμούς μας υπό έλεγχο και μπορούμε να το κάνουμε χωρίς να εγκαταλείψουμε τους μακροπρόθεσμους στόχους μας για το κλίμα, αλλά μπορούμε να το επιτύχουμε μόνο από κοινού.

Οι αυξανόμενες τιμές της ενέργειας τροφοδοτούν ασφαλώς τον πληθωρισμό, με αποτέλεσμα να μειώνεται το διαθέσιμο εισόδημα για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Παράλληλα, οι τράπεζες και ο χρηματοπιστωτικός τομέας μας υφίστανται πιέσεις -με τα υψηλότερα ενυπόθηκα δάνεια να επηρεάζουν την αγορά κατοικιών μας. Ο διψήφιος πληθωρισμός και τα ταχέως αυξανόμενα επιτόκια προκαλούν τσουνάμι, αποτιμώντας τα σπίτια και τους μισθούς των πολιτών και τους εθνικούς προϋπολογισμούς.

Η οικονομία μας ανέκαμψε με επιτυχία μετά την πανδημία, χάρη στο πλαίσιο οικονομικής μας διακυβέρνησης και στο NextGenerationEU. Τώρα πρέπει να θέσουμε τις κατάλληλες συνθήκες για την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων, ώστε η οικονομία της ΕΕ να επανέλθει σε σταθερή τροχιά ανάπτυξης.

Οι λύσεις κοστίζουν χρήματα. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας δημιουργήσαμε χρέος που θα πρέπει να εξοφληθεί με ίδιους πόρους -οι οποίοι γνωρίζουμε ότι δεν επαρκούν. Για να αντιμετωπίσουμε την εξυπηρέτηση μεγαλύτερου χρέους και τη δημιουργία υψηλότερων ελλειμμάτων είναι απαραίτητη η ανάπτυξη των οικονομιών μας. Η ανάπτυξη είναι η μόνη διέξοδος. Γι' αυτό επανέρχομαι στην ενέργεια: πρέπει να μειώσουμε τις τιμές για να μπορέσουμε να επιστρέψουμε σε σταθερή οικονομική ανάπτυξη παντού. Αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο μπορούμε να αμβλύνουμε τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις των κρίσεων που αντιμετωπίζουμε και να επικεντρωθούμε στους πλέον ευάλωτους.

Η οικονομία μας χρειάζεται αυτή την ώθηση. Δεν αποτελεί μόνο ζήτημα ευημερίας, αλλά και ζήτημα ασφάλειας.

Αυτό σημαίνει επίσης επανεξέταση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το νέο ΠΔΠ έχει ήδη αντιμετωπίσει πολλαπλές προκλήσεις. Δεν διαθέτει τους πόρους και την ευελιξία για την αντιμετώπιση κρίσεων ή για τη χρηματοδότηση νέων προτεραιοτήτων. Χρειαζόμαστε αναθεώρηση για να προσαρμοστούμε στις εποχές. Οι λύσεις εκτός προϋπολογισμού ή απλώς μια επανεξέταση δεν θα δώσουν στους πολίτες τις απαντήσεις που αναμένουν από εμάς.

Γνωρίζω τον δισταγμό σας να κινηθεί εκ νέου μια τέτοια διαδικασία. Γνωρίζω την πολιτική πραγματικότητα, αλλά το ΠΔΠ πρέπει να είναι ανθεκτικό στο μέλλον με ενσωματωμένη ευελιξία. Τα ανώτατα όρια θα πρέπει να αυξηθούν, όπου είναι αναγκαίο, ώστε να αντικατοπτρίζουν τις νεοεμφανιζόμενες ανάγκες και τις νέες προτεραιότητες.

Προσπαθούμε να βρούμε τα χρήματα για να παράσχουμε ανθρωπιστική βοήθεια στην Ουκρανία, να αντιμετωπίσουμε την παγκόσμια επισιτιστική κρίση, να αντιμετωπίσουμε τις φυσικές καταστροφές και να χρηματοδοτήσουμε τις φιλοδοξίες μας για την πολιτική ενέργειας, την άμυνα

και τη στρατηγική αυτονομία. Και αυτό χωρίς να υπολογίζονται τα εκατοντάδες δισεκατομμύρια που απαιτούνται για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας.

Και αντί να δαπανήσουμε τα περιορισμένα χρήματα που διαθέτουμε στον προϋπολογισμό της ΕΕ για αυτές τις προτεραιότητες, πρέπει να τα χρησιμοποιήσουμε για να αποπληρώσουμε το χρέος του NextGenerationEU, διότι δεν έχουμε συμφωνήσει για νέους ιδίους πόρους και τα αυξανόμενα επιτόκια μας υποχρεώνουν να πληρώσουμε πολύ περισσότερα χρήματα από ό,τι είχαμε προβλέψει. Το ποσό αυτό είναι επιπλέον 450 εκατομμύρια ευρώ το 2023. Είναι όλο και πιο δύσκολο να εξηγηθεί.

Η αποπληρωμή του χρέους δεν αποτελεί διακριτική ευχέρεια -πρέπει να το αποπληρώσουμε. Εάν τα επιτόκια παραμείνουν υψηλά, η αποπληρωμή του χρέους του NextGenerationEU θα εξαλείψει ολόκληρη την ικανότητα του προϋπολογισμού για την αντιμετώπιση κρίσεων και θα αρχίσει να αντλεί χρήματα από τα προγράμματα της ΕΕ.

Και τίποτα από όλα αυτά δεν μπορεί να γίνει χωρίς ενίσχυση της βοήθειάς μας προς την Ουκρανία. Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουμε είναι αλληλένδετα. Είναι διαφορετικές πλευρές του ίδιου ζητήματος, οι οποίες τροφοδοτούνται από τη ρωσική επιθετικότητα και τις επεκτατικές θεωρίες που ανήκουν στις πίσω σελίδες των βιβλίων της ιστορίας μας.

Το κύμα αδιάκριτων επιθέσεων που στοχεύουν πόλεις και μη στρατιωτικές υποδομές σε ολόκληρη την Ουκρανία είναι συγκλονιστικό, αλλά πρέπει να αντιμετωπιστεί με αποφασιστική δράση, μεταξύ άλλων, με:

- αυξημένες κυρώσεις
- περισσότερη στρατιωτική στήριξη, ιδίως συστήματα αεροπορικής άμυνας, στρατιωτικά τανκ και βαριά τεθωρακισμένα
- ενίσχυση των προσπαθειών για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων πολέμου που διαπράχθηκαν στην Ουκρανία.

Είναι σημαντικό εάν θέλουμε να πιέσουμε για ειρήνη· και πρέπει να πιέσουμε για ειρήνη. Αλλά πρέπει να είναι μια πραγματική, βιώσιμη και μόνιμη ειρήνη. Πάρα πολλά από τα έθνη που διοικείτε έχουν βιώσει την κατοχή· πολλοί από εσάς από πρώτο χέρι. Πρέπει να διδαχθούμε από την επώδυνη ιστορία της Ευρώπης και να καταλάβουμε ποιον αντιμετωπίζουμε. Στόχος μας είναι η ειρήνη. Και η πραγματική ειρήνη μπορεί να επιτευχθεί μόνο με δικαιοσύνη· με ένα δικαστήριο που θα διερευνήσει τα εγκλήματα πολέμου, τους δράστες τους και την αποζημίωση.

Πρέπει να είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε περαιτέρω. Οι κυρώσεις δέχονται κριτική, αλλά είναι αναγκαίες, έχουν αποτέλεσμα και πρέπει να κλιμακωθούν ακόμη περισσότερο -μεταξύ άλλων με τον Λουκασένκο στη Λευκορωσία.

Το μέλλον της Ευρώπης έγκειται στην ικανότητά της να προσαρμόζεται με ταχύτητα, δύναμη και ενότητα. Διότι εδώ πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι κάθε ένδειξη διχασμού θα αποτελέσει αντικείμενο εκμετάλλευσης και θα χρησιμοποιηθεί εναντίον μας.

Η βίαιη, παράνομη και αδικαιολόγητη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία αναδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσαρμοστούμε και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να διατηρήσουμε την άμυνα και την ασφάλεια στην κορυφή της ατζέντας μας για την αντιμετώπιση υβριδικών επιθέσεων. Όταν η Ρωσία κλιμακώνει αναπόφευκτα τον πόλεμο τον χειμώνα, πρέπει να αρχίσουμε να θεωρούμε την Ευρώπη ως κοινότητα με 43 εκατομμύρια επιπλέον ανθρώπους που εξαρτώνται από εμάς. Πρέπει να είμαστε έτοιμοι.

Και η πραγματικότητα είναι ότι η άμυνά μας εξαρτάται από την Ουκρανία και τη βοήθεια που της παρέχουμε: τα συστήματα αεροπορικής άμυνας· τα στρατιωτικά τανκ· η οικονομική στήριξη· η πολιτική στήριξη.

Τέλος, θέλω να αναφέρω τη Μολδαβία, το φτωχότερο ευρωπαϊκό κράτος, που επλήγη σοβαρά από τις συνέπειες του ρωσικού πολέμου στην Ουκρανία από οικονομική, ανθρωπιστική, ενεργειακή ή ακόμη και πολιτική άποψη. Η Μολδαβία χρειάζεται την προσοχή μας και την έμπρακτη βοήθειά μας.

Ξέρω πόσα θυσιάσατε: πολιτικά, οικονομικά, στρατιωτικά. Ξέρω ότι δεν είναι εύκολο όταν ζητάω να κλιμακώσουμε τις ενέργειές μας. Αλλά το κριτήριο για την ανάληψη δράσης δεν ήταν ποτέ η ευκολία. Είναι απαραίτητη. Είναι ζωτικής σημασίας και εναπόκειται σε εμάς να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση και είμαι πεπεισμένη ότι μπορούμε να το πράξουμε από κοινού.